

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 426/2012-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. K. K., B., zastúpeného advokátom Mgr. T. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžso/53/2010 z 30. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 14 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžso/53/2010 zo 30. júna 2011.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Sťažovateľ je od roku 2000 advokátom zapísaným v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory, pričom dňom 01. 02. 2006 ukončil vykonávanie advokácie ako fyzická osoba - advokát a advokáciu začal vykonávať podľa § 12 ods. 1 písm. e) s použitím § 15 zákona č. 586/2003 o advokácii v platnom znení ako spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti Advokátska kancelária K., s. r. o... (od 18. 03. 2011 zmena názvu na Advokátska kancelária K., s. r. o.)...

V súvislosti s uvedenou zmenou svojho statusu doručil sťažovateľ S., pobočka B. registračný list - odhlášku svojej osoby ako samostatne zárobkovo činnnej osoby (ďalej aj ako „SZČO“)... a... oznámil, že dňom 01. 02. 2006 ukončil vykonávanie advokácie ako fyzická osoba - advokát... a advokáciu začal vykonávať ako spoločník a konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným - advokátskej kancelárie... V rozpore s týmito skutočnosťami bolo sťažovateľovi dňa 16. 09. 2008 doručené rozhodnutie S., pobočka B. č. 700-0211341908-GC04/08 zo dňa 15. 08. 2008, ktorým sťažovateľovi predpísala dlžnú sumu poistného v celkovej výške 234.043,- Sk (7.768,80 EUR) za obdobie od januára 2004 do júna 2008. Voči uvedenému rozhodnutiu... podal sťažovateľ dňa 03. 10. 2008 odvolanie, o ktorom S., ústredie ako odvolací orgán rozhodnutím č. 322-8069-GC-04/2008 zo dňa 04. 03. 2009 rozhodla tak, že zrušila rozhodnutie... prvostupňového orgánu a vrátila mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie z toho dôvodu, že prvostupňový orgán mal rozhodnúť najskôr o zániku (resp. že nezaniklo) povinného sociálneho poistenia sťažovateľa k spornému dátumu 10. 02. 2006, a až po vydaní tohto rozhodnutia mohol vydať rozhodnutie o predpísaní poistného na sociálne poistenie. Následne S., pobočka B. dňa 20. 03. 2009 vydala rozhodnutie č. 705-0210000005-GC09/09, ktorým rozhodla, že sťažovateľovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nezaniká účasť na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení ku dňu 10. 02. 2006. Voči uvedenému rozhodnutiu sťažovateľ dňa 22. 04. 2009 podal odvolanie, o ktorom S., ústredie ako odvolací orgán rozhodla tak, že

rozhodnutím č. 322-3341-GC-09/2009 zo dňa 14. 05. 2009 odvolanie sťažovateľa zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila...

Nakoľko sťažovateľ považoval postup a rozhodnutie S., ústredie, za nesprávny a nezákonný, podal na Krajskom súde v Bratislave dňa 07. 07. 2009 žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia S., ústredie č. 322-3341-GC-09/2009 zo dňa 14. 05. 2009... Krajský súd v Bratislave o podanej žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 2 S 126/09-68 zo dňa 20. 10. 2010, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol...

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 126/09-68 zo dňa 20. 10. 2010 sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 7 Sžo/53/2010 zo dňa 30. 06. 2011 tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 126/2009-68 zo dňa 20. 10. 2010 potvrdil...

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Sžo/53/2010 zo dňa 30. 06. 2011... bolo porušené jeho základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a zákaz diskriminácie zaručený v čl. 14 dohovoru, a to z dôvodu meritórneho neprerokovania odvolania sťažovateľa voči rozsudku prvostupňového súdu a arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

Sťažovateľ má za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vykladal a aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii svojvoľne, nakoľko poprel ich účel a význam, na základe čoho dospel k nesprávnemu právneho názoru, a to že sťažovateľ je i po 10. 02. 2006, keď sa stal spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti Advokátska kancelária K., s. r. o., stále samostatne zárobkovo činnou osobou pre účely predpisov sociálneho poistenia, nakoľko je stále osobou zapísanou v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory a teda aj osobou, ktorá má oprávnenie na výkon samostatnej advokátskej činnosti (§ 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení). Sťažovateľ je toho názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky pri výklade dotknutých ustanovení, a to najmä už uvedeného § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení a § 15 ods. 6 zákona o advokácii však absolútne neprihliadol na argumenty sťažovateľa spočívajúce v zákonnej prekážke pre výkon advokácie

samostatne, ktorá mu bráni byť zárobkovo činným samostatne, a teda zároveň spôsobuje zánik statusu sťažovateľa ako samostatne zárobkovo činnnej osoby...

Najvyšší súd SR len veľmi stručne a stroho vo svojom odôvodnení skonštatoval, že dospel k záveru, že odvolanie sťažovateľa bolo podané nedôvodne...

Najvyšší súd SR sa teda len stotožnil s faktickými a právnymi názormi a závermi Krajského súdu v Bratislave a vo veci rozhodujúcich správnych orgánov, a to bez toho, aby tieto svoje tvrdenia náležite a presvedčivo zdôvodnil... Sťažovateľ považuje odôvodnenie predmetného rozsudku Najvyššieho súdu SR za nedostatočné a v rozpore s právom na spravodlivý súdny proces, pričom v ňom absentujú základné prvky pri tvorbe odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a to presvedčivosť, zrozumiteľnosť a jasnosť. Najvyšší súd SR sa v odôvodnení svojho rozsudku vôbec nezaoberal samotným odvolaním sťažovateľa, jeho dôvodmi, ktorými rozporoval prvostupňové rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave...

Sťažovateľ zároveň namieta porušenie jeho ústavného práva vlastniť majetok, zakotveného v čl. 20 ods. 1 ústavy, napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 7 Sžso/53/2010 zo dňa 30. 06. 2011, a to vzhľadom na skutočnosť, že v dôsledku tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR už nič nebráni S., pobočka B., aby vydala nové rozhodnutie, ktorým predpíše sťažovateľovi dlžnú sumu poistného za sporné obdobie, čím nepochybne dôjde k neprimeranému zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa oproti iným advokátom, ktorým status SZČO v dôsledku odlišného rozhodnutia S., prípadne príslušného súdu v obdobnom prípade zanikol...»

Sťažovateľ v sťažnosti súčasne poukázal na to, že rozsudkom najvyššieho súdu došlo aj k porušeniu princípu právnej istoty, ako aj čl. 14 dohovoru garantujúceho zákaz diskriminácie, čo odôvodnil tým, že najvyšší súd v krátkom časovom období v takmer totožných veciach prijal diametrálne odlišné právne závery. V tejto súvislosti sťažovateľ argumentoval rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžso 7/2009 z 30. marca 2010, ktorým (na rozdiel od rozsudku napadnutého touto sťažnosťou) bol zmenený prvostupňový rozsudok tak, že rozhodnutia správnych orgánov boli zrušené a vec bola žalovanému správne orgánu vrátená na ďalšie konanie.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa JUDr. K. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zákaz diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Sžso/53/2010 zo dňa 30. 06. 2011 porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Sžso/53/2010 zo dňa 30. 06. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi JUDr. K. K. náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 EUR (slovom dvestošesťdesiatjeden eur a osemdesiatdva centov) do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa boli tvrdenia o porušení ním označených článkov ústavy a dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýkal nesprávnu interpretáciu a aplikáciu všeobecne záväzných právnych predpisov, a teda zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „zákon o advokácii“), v dôsledku čoho podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd v danej veci vyslovil nesprávny právny názor. Okrem toho sťažovateľ namietal, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s jeho argumentmi, pričom svoje rozhodnutie stroho, stručne a nedostatočne odôvodnil, čo podľa názoru sťažovateľa spôsobilo nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť tohto rozhodnutia. Sťažovateľ bol toho názoru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu, ktorý v podstate odobrila postup a rozhodnutia správnych orgánov v tejto veci, znamenal aj zásah do jeho majetkových práv. Sťažovateľ súčasne poukázal na dvojkoľajnosť rozhodovania najvyššieho súdu v obdobných veciach týkajúcich sa účasti na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení pri zmene formy výkonu advokácie.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa ústavný súd zistil, že S. ako správny orgán majúci právomoc v oblasti sociálneho poistenia rozhodla, že aj napriek tomu, že sťažovateľ

od februára 2006 zmenil formu výkonu advokácie tak, že ju začal vykonávať ako konateľ a spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným, mu ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nezanikla účasť na povinnom nemocenskom poistení a povinnom dôchodkovom poistení. S. uviedla, že u sťažovateľa bolo preukázané, že je aj naďalej samostatne zárobkovo činnou osobou, že je držiteľom licencie na poskytovanie právnej pomoci a že je zapísaný v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory. S. ďalej vyslovila názor, že na vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia je potrebné, aby sťažovateľ v rozhodnom období dosiahol príjem z podnikania podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a že zmenou formy výkonu advokácie, ktorú advokát môže vykonávať spôsobom uvedeným v § 12 zákona o advokácii, nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení a taktiež nezaniká ani povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie. S. súčasne uviedla, že zmena formy výkonu advokácie sa dotýka len spôsobu zdaňovania príjmu advokáta.

S prezentovaným názorom S. sťažovateľ prejavil nespokojnosť, a preto podal žalobu o preskúmanie zákonnosti jej rozhodnutí (prvostupňového a druhostupňového). O žalobe rozhodol Krajský v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 S 126/09 z 20. októbra 2010 tak, že ju zamietol. Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil s prijatými závermi správnych orgánov v tejto veci.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom citujúc príslušné ustanovenia zákona o sociálnom poistení a zákona o advokácii vyslovil názor, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Sťažovateľ v odvolaní uviedol, že na rozdiel od krajského súdu sa domnieva, že *„zmenou formy výkonu advokácie došlo k vzniku dočasnej prekážky, ktorá má za následok zánik materiálnej stránky oprávnenia na výkon činnosti advokáta samostatne a vo vlastnom mene a na vlastný účet, a tým aj k zániku postavenia SZČO na strane žalobcu“*. Sťažovateľ zhrnul, že ako spoločníka a konateľa v spoločnosti s ručením obmedzeným, predmetom ktorej je poskytovanie právnych služieb ako výkon advokácie, ho nemožno považovať za samostatne zárobkovo činnnú osobu v zmysle § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení, a preto je podľa neho rozsudok

krajského súdu nesprávny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní sťažovateľ zároveň poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžso 7/2009 z 30. marca 2010, v ktorom najvyšší súd v obdobnej veci rozhodol diametrálne odlišne.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Sžso 53/2010 z 30. júna 2011 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že sa stotožňuje so závermi krajského súdu, a následne dodal:

«Odvolací súd sa s týmito dôvodmi plne stotožňuje a na zdôraznenie ich správnosti podľa § 219 ods. 2 OSP dopĺňa, že § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem samostatne zárobkovo činnnej osoby. Upravuje aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti. Existencia oprávnenia advokáta na výkon advokátskej činnosti je podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu. To má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 cit. zákona.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie.

Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. Nie je možné súhlasiť s názorom žalobcu, že slovné spojenie „oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu“ v ust. § 5 písm. c) predpokladá aj možnosť držiteľa tohto oprávnenia regulovanú činnosť vo vlastnom mene a na vlastný účet vykonávať (materiálna stránka výkonu činnosti), pretože to z ustanovenia § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení

nevyplýva, naopak, z predmetného ustanovenia vyplýva, že vymedzenie pojmu samostatne zárobkovo činná osoba je odvodené len od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spoločnosti s ručením obmedzeným a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorými môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. I Sžso/7/2009 je potrebné uviesť, že každé rozhodnutie súdu je výsledkom jeho rozhodovacej činnosti v individuálnej veci, každý sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní je viazaný ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou, podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom (čl. 144 Ústavy SR). Vydaniu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. I Sžso/7/2009, predchádzali iné rozhodnutia najvyššieho súdu v rovnakej skutkovej situácii (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2009, sp. zn. 7 Sžso/44/2009), ktoré považovali právny názor žalovanej za správny a tento považuje za správny aj ďalšia rozhodovacia prax všeobecných súdov. V tejto súvislosti poukazujeme tiež na názor ústavného súdu, ktorý už v obdobnej veci vyslovil, že „predmetný právny výklad najvyšším súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (napr. II. ÚS 508/2010-15).»

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Primárnou úlohou ústavného súdu v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v príslušnom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad legislatívneho textu

právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu je ústavne akceptovateľný alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu (IV. ÚS 123/08).

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v danej veci potvrdil právny názor krajského súdu vychádzajúci z rozhodnutí správnych orgánov, pričom na zdôraznenie správnosti skorších tvrdení pridal vlastné úvahy. Z nich jednoznačne vyplýva, o ktoré ustanovenia zákona o sociálnom poistení a zákona o advokácii oprel svoje zistenia. Najvyšší súd v dostatočnej miere vysvetlil svoje myšlienkové pochody vedúce k právnemu záveru o tom, že zmena formy výkonu advokácie nemá vplyv na zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia.

Podľa názoru ústavného súdu argumenty najvyššieho súdu odôvodňujúce výrok jeho rozhodnutia sa javia ako legitímne a ústavne akceptovateľné. Ústavný súd zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení. Preto rozhodnutie, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ svojho výroku, je potrebné z tohto pohľadu hodnotiť ako výsledok rozhodovacej činnosti, ktorým je realizované základné právo účastníka konania na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie.

Na tomto mieste považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že z vlastnej rozhodovacej činnosti mu je známa judikatúra najvyššieho súdu vo veciach ďalšieho trvania povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia u advokátov, ktorí prestali vykonávať advokáciu samostatne a začali ju vykonávať ako konatelia a spoločníci spoločností s ručením obmedzeným. Túto judikatúru ústavný súd hodnotí ako stabilnú. Rovnaký záver platí aj o judiciálnom postoji samotného ústavného súdu k sťažnostiam namietajúcim spomenutú stabilnú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu.

Ústavný súd v rámci konania o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy (napr. IV. ÚS 342/2010, I. ÚS 290/2010, II. ÚS 508/2010, III. ÚS 118/2012) preskúmaval viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré vychádzali z právneho názoru, podľa ktorého zmena formy výkonu advokácie zo samostatného výkonu na výkon v postavení konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným nemá za následok zánik povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.

Aj v sťažovateľovej veci boli závery najvyššieho súdu identické s už spomenutými inými obdobnými vecami, a tak niet dôvodu odchyliť sa od stabilného postoja ústavného súdu k opodstatnenosti týchto sťažností ani v tu predbežne prerokúvanom prípade. I samotný ústavný súd musí vynaložiť maximálnu snahu v prospech rešpektovania právnej istoty, v posudzovanom prípade nastolenej stabilnou judikatúrou najvyššieho súdu i ústavného súdu. Preto zaujímajúc rovnaký postoj ako v predošlých konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj v tomto prípade ústavný súd považoval námietky sťažovateľa týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia jeho veci všeobecnými súdmi za zjavne neopodstatnené (III. ÚS 386/2012).

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa, v rámci ktorých tvrdil, že najvyšší súd sa nevenoval jeho argumentom obsiahnutým v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, v tomto smere ústavný súd poukazuje na stabilnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). Európsky súd pre ľudské práva napr. vo veci Velted-98 AD proti Bulharsku (rozsudok z 11. decembra 2008) či vo veci Benderskiy proti Ukrajine (rozsudok z 15. novembra 2007) vyslovil, že je potrebné skúmať odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vzťahu k určitému špecifickému argumentu uplatnenému sťažovateľom v opravnom prostriedku. Pokiaľ by súd konkrétny a relevantný argument sťažovateľa ignoroval a v odôvodnení svojho rozhodnutia by naň nereagoval, nebolo by možné určiť, či mlčanie súdu znamená, že daný argument považuje za neopodstatnený alebo či sa len zabudol k nemu vyjadriť.

Po ústavnej konfrontácii námietok sťažovateľa uplatnených v odvolaní na jednej strane a rozsudku najvyššieho súdu na strane druhej ústavný súd zistil, že najvyšší súd sa

podstatou jeho námietok riadne zaoberal. Ústavný súd sa zároveň nedomnieva, aby v okolnostiach tohto prípadu bol najvyšší súd povinný zaujať špecifické stanovisko k nastolenému právnemu problému, pretože toto už bolo zrejme z prvostupňového rozhodnutia krajského súdu, ktorého závery si najvyšší súd osvojil a potvrdil.

Vo vzťahu k uvedenému považuje ústavný súd za podstatné dodať, že ak všeobecný súd pojme odôvodnenie svojho rozhodnutia stručne, a to aj tak, že prevezme dôvody rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, nepôjde o porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak z odôvodnenia tohto rozhodnutia je nepochybné, že tento súd sa v skutočnosti zaoberal všetkými dôležitými otázkami a že sa neuspokojil len s formálnym potvrdením záverov súdu nižšieho stupňa (rozsudok ESĽP vo veci Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997). Ústavný súd tvrdí, že tomu tak bolo aj v sťažovateľovom prípade, keď najvyšší súd okrem vyslovenia súhlasu s rozhodnutím krajského súdu k veci pripojil aj vlastné právne názory a úvahy, ktorými veľmi presne reagoval na protiargumenty sťažovateľa.

K namietanému porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru

Porušenie tohto článku dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso 53/2010 z 30. júna 2011 sťažovateľ videl v tom, že najvyšší súd v obdobnej (takmer totožnej) veci iného účastníka konania rozhodol zásadne odlišným spôsobom (rozsudok z 30. marca 2010 sp. zn. 1 Sžso 7/2009).

K materiálnym normám ústavného poriadku, ktoré aj všeobecný súd pri výklade a aplikácii noriem jednoduchého práva musí brať do úvahy, patrí i jeden z ťažiskových znakov právneho štátu, a to princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

Pokiaľ ide o problematiku dvojkoľajnosti rozhodovania všeobecných súdov v obdobných právnych veciach, k tomu už ústavný súd judikoval, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

V čase rozhodovania najvyššieho súdu v sťažovateľovej kauze mu bola známa stabilná rozhodovacia prax v spornej veci, a teda aj ojedinelosť odlišného právneho názoru vysloveného v rozsudku sp. zn. 1 Sžso 7/2009 z 30. marca 2010, ktorým argumentoval sťažovateľ. Právna istota v danom prípade teda jednoznačne svedčala v prospech väčšinového právneho názoru, z ktorého vychádzal najvyšší súd aj v danej veci (obdobne III. ÚS 386/2012).

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

K nastolenej námietke ústavný súd uvádza, že o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného (najvyššieho) súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprávnych princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (obdobne IV. ÚS 326/07, III. ÚS 113/09, IV. ÚS 352/09, III. ÚS 51/2011), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietol.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2012